

Til
Olje- og energidepartementet

Stavanger, 6. januar 2023

Høringsinnspill – prekvalifisering og auksjonsmodell av områder for havvind i Sørilige Nordsjø II

Det vises til Olje- og energidepartementets (OED) høringsforslag av 6. desember 2022 om tildeling av områdene i Sørilige Nordsjø II fase 1 for utvikling av vindkraft til havs med høringsfrist 6. januar 2023.

Offshore Norge er positive til departementets innretting av tildelingsmodell for Sørilige Nordsjø II med en prekvalifiseringsprosess før en auksjon. Vi vil i det følgende redegjøre for vårt syn på de overordnede forslagene til tildelingsmodell og valg av støttemodell slik de kommer frem av høringsforslaget, samt noen merknader knyttet til enkelte forslag av de foreslåtte prekvalifiseringskriteriene. Konkrete innspill til de spørsmål departementet stiller i sitt høringsnotat vil bli adressert av våre medlemselskap i deres respektive høringsinnspill.

1. Tildelingsmodell

Offshore Norge støtter departementets forslag om å arrangere en auksjon for fase 1 for Sørilige Nordsjø II for enkeltelskap og konsortier som oppfyller nærmere fastsatte prekvalifiseringskriterier.

Imidlertid har Offshore Norge reservasjoner til den auksjonsmodellen departementet foreslår.

Det som vil være viktig i valg av auksjonsmodell er å finne riktig balanse mellom å oppnå lavest mulig kostnad for samfunnet og redusere risikoen for såkalt "winners curse" og dermed at prosjekt ikke realiseres. Av denne grunn støtter vi ikke den foreslåtte kombinasjonsauksjonen. Selv om den vil gi bedre "price discovery" enn en auksjon kun basert på lukkede bud, vil det avsluttende trinnet i prosessen med lukket bud mellom de to gjenværende budgiverne fortsatt medføre risiko for "winners curse" som Offshore Norge ikke mener er formålstjenelig.

Erfaring fra åpne budrunder er at slike auksjoner også motvirker spekulativ budgivning gjennom at budgivere kan tilpasse seg konkurrenter gjennom prosessen. Departementets forslag om et lukket bud i auksjonens slutfase inviterer etter Offshore Norges syn til spekulativ budgivning fra finalistene. Dette kan i ytterste konsekvens kunne medføre at Norge mister muligheter til industriutvikling og jobbskaping ved å legge opp til en konkurranse som øker usikkerheten for om prosjektet faktisk vil bli gjennomført og presser marginene i leverandørkjeden.

Departementet anmodes på denne bakgrunn å ta i bruk åpne budrunder, referert til som "engelsk auksjon" i høringsforslaget. Dette er etter vår mening en anerkjent og velprøvd auksjonsmodell, både innen havvind (USA,) men også for andre bransjer.

2. Bruk av kriteriene – skala og vekting

Departementet viser til at prekvalifiseringskriterier for Sørlige Nordsjø II, og tilsvarende for kvalitative kriterier for Utsira Nord, skal vektes etter tabell 1. For at prosessen og vurderingen skal være så transparent som mulig er det sterkt ønskelig at vektingen av hovedkriteriene offentligjøres sammen med utlysning. Dette er vanlig praksis i andre havvindmarkeder.

I høringsnotatet for Sørlige Nordsjø II beskrives det en karakterskala fra 0 til 4, hvor karakter 1 minst må oppnås i alle kategorier for å kunne prekvalifiseres. Mange av hovedkriteriene og underkriteriene beskriver i liten grad hvordan OED vil anvende skalaen. I noen kriterier skal aktørene måles opp mot hverandre og det vil sånn sett ikke være nødvendig med en beskrivelse, men i flere tilfeller er det ønskelig at departementet klargjør kravene for karakter 1-4. Eksempler som belyser karakterkrav vil etter Offshore Norges syn være fordelaktig.

3. Tidsfrister for aktørene

OED ønsker innspill fra aktørene på hvor lang tid de vil ha behov for til å kunne svare ut på hhv. prekvalifisering for Sørlige Nordsjø II og kvalitativt bud for Utsira Nord.

På generelt grunnlag er det viktig at departementet tillater tilstrekkelig med tid for aktørene for å få en så sterk konkurranse som mulig. Når det er sagt støtter Offshore Norge regjeringens uttalte mål at tildelingen for begge områder skal finne sted i løpet av 2023.

Offshore Norge foreslår på denne bakgrunn at det ved utlysningene fastsettes tilstrekkelige tidsfrister for aktørene, likevel korte nok slik at tildeling i løpet av 2023 vil finne sted.

4. Støttemodell

Offshore Norge er enig i at differansekontrakter er den beste støttemekanismen for havvind i Norge. Vi ser imidlertid behovet for justeringer i den foreslåtte kontraktstypen. Etter vår vurdering er det viktigste hensynet for en differansekontrakt at den sørger for så mye risikoavlastning som mulig. Dette vil bidra til at kontraktsprisen blir så lav som mulig.

Av denne grunn anbefaler vi at man velger en differansekontrakt med en kort referanseperiode, altså en timepris som den britiske differansekontrakten.

Videre vil Offshore Norge advare mot å sette et tak for samlet utbetaling fra differansekontrakten. Vi har forståelse at dette kan være ønskelig ut fra budsjettensyn, men et slikt tak vil samtidig kunne øke risikoen for utvikler og derigjennom kontraktsprisen. Dersom myndighetene likevel skulle velge å sette et tak er det avgjørende at dette settes høyt nok. En reservasjonspris som allerede er foreslått vil etter Offshore Norges syn ivareta myndighetenes behov for beskyttelse.

Videre mener vi at det er viktig at differansekontrakten inflasjonsjusteres. Dette er spesielt viktig ettersom konkurranse om differansekontrakten skjer på et tidlig tidspunkt i prosjektets levetid.

5. Nettløsning

Offshore Norge vil påpeke at myndighetene har tatt utgangspunkt i at radialene planlegges, bygges, driftes og eies av aktørene til havs. Offshore Norge vil i den forbindelse vise til arbeidet under *arbeidsgruppe 3 - nettutvikling under Samarbeidsforum for havvind* hvor et stort flertall av konsortiene mener denne rollefordelingen må legges til grunn for utviklingen av Nordsjø II fase 1.

Videre vil Offshore Norge understreke viktigheten av å avklare *i forkant* av en auksjonsprosess hvorvidt løsningen skal inneholde tilstrekkelig fleksibilitet for å kunne legge til rette for eksempelvis tilknytning av petroleumsvirksomhet. Dokumentasjonskravet i prekvalifiseringskriterium 2F må utvides tilsvarende.

6. Særlig om prekvalifiseringskriterium 2D

Offshore Norge oppfatter at departementet generelt har truffet godt i utformingen av kvalitative prekvalifiseringskriterier, men oppfatter at kriteriet 2D er unødvendig strengt. Slik kriteriet er utformet vil kravet om erfaring fra oppføring av en fullstendig storskala havvindpark i drift med kapasitet på 300 MW eller mer og minst ett HVDC nettanlegg i løpet av de seneste fem år, ekskludere flere sentrale aktører med relevant erfaring. Et slikt kriterium vil kunne virke diskriminerende eller begrensende på konkurransen.

Å kunne vise til erfaring fra konkrete relevante prosjekter er viktig for å sikre at de tilbydere som inviteres til auksjonen har gjennomføringsevne, men departementet bør tilpasse kriteriet slik at også annen relevant erfaring innenfor storskala offshore prosjekter/operasjoner vurderes. Offshore Norge anerkjenner følgelig at solid erfaring fra storskala havvindutbygginger vil score høyt. Samtidig mener vi departementet må ta i bruk hele skalaen slik at aktører med annen relevant erfaring ikke ekskluderes fra å delta i konkurransen.

Tidsbegrensningen på fem år som departementet legger opp til virker tilfeldig og bør justeres eller fjernes. Lang fartstid og erfaring fra tidlige gjennomførte havvindprosjekter bør vurderes og ikke ekskluderes fra konkurransen.

Offshore Norge mener at erfaring fra oppføring av storskala havvindpark eller erfaring fra storskala offshore prosjekter/operasjoner kombinert med offshore kraftinfrastruktur vil treffe bedre som kriterium for prekvalifisering, kombinert med å utvide tidsperioden fra fem år til for eksempel 10 år.

7. Særskilt om enkelte kriterier

2A og 2B- Finansiell styrke og krav til egenkapital

Finansiell styrke og krav til egenkapitalandel er viktige som minimumskrav. For å sikre aktørmangfold og bevare aktørenes frihet til å finne hensiktsmessig finansiering mener Offshore Norge at disse kriteriene ikke bør scores utover det som er nødvendig for å sikre et godt gjennomførbart prosjekt.

3A - Bærekraft

Offshore Norge er positive til at det er satt tildelingskriterier for bærekraft, og støtter i all hovedsak forslag til kriterier som er foreslått. Samtidig ser vi at et kvantifiserbart kriterium for klimafotavtrykk kan bli utfordrende å utforme på en objektiv og etterprøvbar måte, da dette vil måtte bygge på flere

forutsetninger om aksjoner i leverandørkjeden frem mot 2030. Offshore Norge mener derfor at et krav til søkere om å presentere en plan som beskriver hvordan de vil jobbe med å redusere klimafotavtrykk i større grad vil gi ønsket effekt.

Videre mener vi naturmangfold bør inkluderes i tildelingskriteriene. Det er viktig at de endelige kriteriene på bærekraft i størst mulig grad er objektive og verifiserbare, slik at de kan etterprøves i videre prosjektforløp.

3B - Sameksistens

I forhold til kriteriet på sameksistens viser vi til at Offshore Norge arbeider sammen med Norges Fiskarlag og Fiskebåt med utforming av en dreiebok som vil kunne bli en standard til bruk i plan for arbeid med sameksistens mellom havvind og fiskeri. Offshore Norge mener det er avgjørende for god sameksistens at aktørene som skal utvikle havvindprosjekter på norsk sokkel har tett dialog med andre brukere av havet og i størst mulig grad utvikler og tilrettelegger prosjektene for best mulig utnyttelse av arealet slik at annen næringsaktivitet også kan finne sted.

Offshore Norge stiller gjerne i møte med departementet for å utdype våre synspunkter dersom ønskelig.

Med vennlig hilsen,

Sign.

Hildegunn T. Blindheim
Administrerende direktør